

OBJAŚNIENIA DO INFORMACJI O POZOSTAŁYCH PODATNIKACH SD-3/A

Objaśnienia dotyczą wzoru Informacji o pozostałych podatnikach (SD-3/A), która jest załącznikiem do zeznania podatkowego o nabyciu rzeczy lub praw majątkowych (SD-3). Objasnienia do zeznania podatkowego o nabyciu rzeczy lub praw majątkowych SD-3 stanowią odrębny dokument.

Wzór zeznania podatkowego SD-3 i załącznika SD-3/A został określony rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 27 listopada 2015 r. w sprawie zeznania podatkowego składanego przez podatników podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2015 r. poz. 2068), zwanego dalej „rozporządzeniem”.

OBJAŚNIENIA OGÓLNE

1. SKŁADAJĄCY ZAŁĄCZNIK SD-3/A

Informację SD-3/A składają podatnicy podatku od spadków i darowizn (osoby fizyczne) w przypadku, gdy składają wspólne zeznanie podatkowe (SD-3 z załącznikami SD-3/A lub jednym załącznikiem SD-3/A).

W przypadku złożenia zeznania drogą elektroniczną, informacja SD-3/A składana jest jako odrębny formularz.

Obowiązek złożenia zeznania podatkowego (według wzoru określonego rozporządzeniem) ciąży na podatnikach podatku od spadków i darowizn w przypadku nieodpłatnego nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych tytułem określonym w ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2021 r. poz. 1043, ze zm.), zwanej dalej „ustawą” (szerzej o przedmiotach opodatkowania w objaśnieniach do zeznania podatkowego SD-3).

Uwaga!

Wspólne zeznanie podatkowe o nabyciu rzeczy lub praw majątkowych podatnicy mogą złożyć wyłącznie w przypadku nabycia tych samych rzeczy i praw majątkowych na współwłasność w równych udziałach i tej samej wartości, a także tym samym tytułem (§ 4 rozporządzenia).

W objaśnieniach do poz. 7 zeznania podatkowego SD-3 przedstawiono przykład, w jakim przypadku można złożyć wspólne zeznanie podatkowe (spadek po zmarłym Janie Kowalskim na podstawie testamentu został nabyty przez troje dzieci siostry zmarłego tj. zstępnych rodzeństwa, po 1/3 części spadku każde z nich).

Inny przykład: Umową darowizny dziadek przekazał dwóm wnukom samochód osobowy o wartości 90.000 zł, po 1/2 części każdemu z nich, niemniej obdarowani nie zgłosili tego nabycia naczelnikowi urzędu skarbowego w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania darowizny w celu skorzystania ze zwolnienia od podatku na podstawie art. 4a ustawy.

Organ podatkowy wezwał obdarowanych do złożenia zeznania podatkowego, gdyż w takim przypadku nabycie podlega opodatkowaniu na zasadach określonych dla nabywców

zaliczonych do I grupy podatkowej (była to pierwsza darowizna od dziadka, przy czym wartość nabytych udziałów przekroczyła kwotę wolną od podatku, tj. 36 120 zł¹ w ciągu 5 lat). W przedstawionym przykładzie obdarowani mogą złożyć wspólne zeznanie podatkowe, gdyż nabyli własność tej samej rzeczy i w równych udziałach po 1/2 części, tym samym tytułem (darowizny), a w konsekwencji tej samej wartości. Wspólne zeznanie podatkowe składa się wraz z informacją o pozostałych podatnikach SD-3/A, przy czym jeden podatnik podpisuje zeznanie podatkowe SD-3, natomiast drugi informację SD-3/A (zgodnie ze wzorami określonymi w załączniku do rozporządzenia).

Ważne: Podatnicy, którzy nabyli udziały we współwłasności rzeczy lub w prawie majątkowym tytułem zasiedzenia nie mogą złożyć wspólnego zeznania, a zatem składają odrębne zeznanie podatkowe SD-3 (bez informacji SD-3/A).

2. PODSTAWA PRAWNA

Obowiązek złożenia zeznania podatkowego wynika z art. 17a ust. 1 ustawy.

Obowiązek ten nie dotyczy przypadków, w których podatek jest pobierany przez płatnika (notariusza).

3. TERMIN SKŁADANIA ZEZNANIA PODATKOWEGO, W TYM ZAŁĄCZNIKA SD-3/A (WSPÓLNEGO ZEZNANIA PODATKOWEGO)

Uwaga!

Zeznanie podatkowe (SD-3) lub wspólne zeznanie podatkowe (SD - 3 z załącznikiem lub załącznikami SD-3/A), składa się naczelnikowi urzędu skarbowego w terminie miesiąca od dnia powstania obowiązku podatkowego, określonego w art. 6 ustawy (szerzej w objaśnieniach szczegółowych do poz. 2).

4. SPOSÓB SKŁADANIA ZEZNANIA PODATKOWEGO, W TYM ZAŁĄCZNIKA SD-3/A

Załącznik SD-3/A, tak jak zeznanie podatkowe SD-3, może być składany w postaci papierowej (łącznie z zeznaniem podatkowym SD-3) lub elektronicznej.

OBJAŚNIENIA SZCZEGÓŁOWE

Poz. 1. Identyfikator podatkowy NIP/numer PESEL podatnika

W poz. 1 należy podać identyfikator podatkowy nabywcy własności rzeczy lub praw majątkowych (obdarowanego, spadkobiercy, zapisobiercy, innego nabywcy).

☐ **PESEL**, jeśli osoba fizyczna:

- nie prowadzi działalności gospodarczej lub
- nie jest zarejestrowanym podatnikiem VAT

¹ Kwota wolna od podatku, określona w art. 9 ust. 1 ustawy, w wysokości 36 120 zł, obowiązuje od 1 lipca 2023 r.

W przypadku darowizny dokonanej przed 30 czerwca 2023 r. kwota ta wynosi 10 434 zł, a w przypadku darowizny dokonanej 30 czerwca 2023 r. – 11 095 zł.

☐ **NIP**, jeśli osoba fizyczna:

- prowadzi działalność gospodarczą lub jest podatnikiem VAT lub
- jest płatnikiem podatków, składek na ubezpieczenie społeczne i / lub zdrowotne.

Poz. 2. Data powstania obowiązku podatkowego zgodnie z art. 6 ustawy

Należy podać dzień powstania obowiązku podatkowego, zgodnie z art. 6 ustawy, wskazany w poz. 4 zeznania podatkowego SD-3.

Dzień powstania obowiązku podatkowego określa się zgodnie z art. 6 ustawy, tj. przy nabyciu tytułem:

1) dziedziczenia - dzień uprawomocnienia się orzeczenia sądu stwierdzającego nabycie spadku, zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia lub wydania europejskiego poświadczenia spadkowego;

2) zapisu zwykłego, dalszego zapisu lub polecenia testamentowego - dzień wykonania zapisu zwykłego, dalszego zapisu lub polecenia;

2a) zachowku - dzień zaspokojenia roszczenia;

2b) zapisu windykacyjnego - dzień uprawomocnienia się orzeczenia sądu stwierdzającego nabycie spadku, postanowienia częściowego stwierdzającego nabycie przedmiotu zapisu windykacyjnego, zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia lub wydania europejskiego poświadczenia spadkowego;

3) praw do wkładów oszczędnościowych określonych w art. 1 ust. 2 - dzień śmierci wkładcy;

3a) jednostek uczestnictwa określonych w funduszach inwestycyjnych, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy - dzień śmierci uczestnika funduszu inwestycyjnego;

4) przy nabyciu w drodze darowizny - w razie zawarcia umowy bez zachowania formy aktu notarialnego - dzień spełnienia przyrzeczonego świadczenia; jeżeli ze względu na przedmiot darowizny przepisy wymagają szczególnej formy dla oświadczeń obu stron, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą złożenia takich oświadczeń; z chwilą złożenia przez darczyńcę oświadczenia w formie aktu notarialnego;

5) polecenia darczyńcy - dzień wykonania polecenia;

6) zasiedzenia - dzień uprawomocnienia się postanowienia sądu stwierdzającego zasiedzenie;

7) nieodpłatnego zniesienia współwłasności - dzień zawarcia umowy albo ugody lub uprawomocnienia się orzeczenia sądu, jeżeli ich skutkiem jest nieodpłatne zniesienie współwłasności;

8) nieodpłatnej służebności, renty oraz użytkowania - dzień ustanowienia tych praw.

Jeżeli nabycie następuje w częściach, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą nabycia poszczególnych części i w takim przypadku występuje każdorazowo obowiązek złożenia zeznania podatkowego w terminie miesiąca od dnia nabycia poszczególnych części.

Przy nabyciu pod warunkiem zawieszającym - należy wskazać dzień ziszczenia się warunku.

Przy nabyciu pod warunkiem rozwiązującym uważa się w rozumieniu ustawy za nabycie bezwarunkowe. W razie spełnienia się warunku rozwiązującego w ciągu 3 lat od dnia nabycia, decyzja ustalająca zobowiązanie podatkowe podlega uchyleniu.

UWAGA! Jeżeli nabycie niezgłoszone do opodatkowania stwierdzono następnie pismem, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą sporządzenia pisma; jeżeli pismem takim jest orzeczenie sądu, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia (odpowiednio zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia albo wydania europejskiego poświadczenia spadkowego). W przypadku, gdy nabycie nie zostało zgłoszone do opodatkowania, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą powołania się przez podatnika przed organem podatkowym na fakt nabycia (art. 6 ust.4 ustawy).

Poz. 3. Zał. nr

W poz. 3 należy wskazać numer kolejny załącznika SD-3/A.

Część A. MIEJSCE I CEL SKŁADANIA INFORMACJI

W poz. 4. Urząd skarbowy, do którego adresowane jest zeznanie SD-3, wpisuje się urząd skarbowy, przy pomocy którego naczelnik urzędu skarbowego właściwy w sprawie podatku od spadków i darowizn wykonuje swoje zadania (wskazany w poz. 5 zeznania podatkowego SD-3), tj. urząd ustalony zgodnie z § 7 *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 sierpnia 2005 r. w sprawie właściwości organów podatkowych* (Dz. U. z 2022 r. poz. 565). Załącznik SD-3/A musi być skierowany do tego samego organu podatkowego, do którego zaadresowane jest zeznanie podatkowe SD-3.

W poz. 5. Cel złożenia informacji, należy zaznaczyć właściwy kwadrat:

1. złożenie informacji albo 2. korekta informacji

Korektę informacji składa się na zasadach ogólnych określonych w przepisach ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (stosownie do postanowień tej ustawy przez deklarację rozumie się również informację).

Ponadto, w przypadku nabycia rzeczy lub praw majątkowych niewykazanych w zeznaniu podatkowym, podatnik jest obowiązany do złożenia korekty zeznania podatkowego organowi, któremu złożono zeznanie podatkowe, w terminie 14 dni od dnia, w którym dowiedział się o ich nabyciu (art. 17a ust. 3 ustawy).

Część D. TYTUŁ NABYCIA WŁASNOŚCI RZECZY LUB PRAW MAJĄTKOWYCH

W poz. 25. Określenie tytułu nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych, należy zaznaczyć jeden kwadrat odpowiedni do tytułu nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych (wskazany w poz. 38 zeznania podatkowego SD-3), tj.

- kwadrat nr 1, jeżeli nabycie nastąpiło w drodze dziedziczenia ustawowego lub testamentowego,
- kwadrat nr 2, jeżeli nabycie nastąpiło w drodze zapisu zwykłego, o którym mowa w art. 968 § 1 Kodeksu cywilnego,
- kwadrat nr 3, jeżeli nabycie nastąpiło w drodze dalszego zapisu, o którym mowa w art. 968 § 2 Kodeksu cywilnego,
- kwadrat nr 4, jeżeli nabycie nastąpiło w drodze zapisu windykacyjnego, o którym mowa w art. 981¹ § 1 Kodeksu cywilnego,
- kwadrat nr 5, jeżeli nabycie nastąpiło w drodze polecenia testamentowego, o którym mowa w art. 982 Kodeksu cywilnego,
- kwadrat nr 6, jeżeli nabycie nastąpiło tytułem darowizny, o której mowa w art. 888 Kodeksu cywilnego,
- kwadrat nr 7, jeżeli nabycie nastąpiło tytułem polecenia darczyńcy, o którym mowa w art. 893 Kodeksu cywilnego,
- kwadrat nr 8, jeżeli nabycie nastąpiło tytułem zasiedzenia (uwaga - nie dotyczy składanej informacji SD-3/A),
- kwadrat nr 9, jeżeli nabycie nastąpiło tytułem zachowku, o którym mowa w art. 991 Kodeksu cywilnego (gdy uprawniony nie uzyskał go w postaci uczynionej przez spadkodawcę darowizny lub w drodze dziedziczenia albo w postaci zapisu),
- kwadrat nr 10, jeżeli nabycie nastąpiło tytułem nieodpłatnego zniesienia współwłasności lub własność rzeczy wspólnej (wspólnego prawa majątkowego) albo jej części nabyli niektórzy dotychczasowi współwłaściciele na dalszą współwłasność, a także w przypadku wyodrębnienia własności lokali na rzecz niektórych lub wszystkich współwłaścicieli,
- kwadrat nr 11, w przypadku nabycia nieodpłatnej renty,
- kwadrat nr 12, w przypadku nabycia nieodpłatnego użytkowania, o którym mowa w art. 252 i 266 Kodeksu cywilnego,
- kwadrat nr 13, w przypadku nabycia nieodpłatnej służebności osobistej, o której mowa w art. 296 Kodeksu cywilnego (jeżeli nie jest ustanowiona z polecenia testamentowego lub z polecenia darczyńcy, gdyż w takich przypadkach należy zaznaczyć odpowiednio kwadrat nr 5 albo kwadrat nr 7),

- kwadrat nr 14, w przypadku nabycia prawa do wkładu oszczędnościowego wypłacanego na podstawie dyspozycji wkładem na wypadek śmierci,
- kwadrat nr 15, w przypadku nabycia jednostek uczestnictwa na podstawie dyspozycji uczestnika funduszu inwestycyjnego otwartego albo specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego na wypadek jego śmierci.

Część E. NIEODPŁATNE ZNIESIENIE WSPÓŁWŁASNOŚCI I TYTUŁY OKREŚLONE W ART. 1A USTAWY

Część ta wypełniana jest wyłącznie w przypadku, gdy w części D w poz. 25 zaznaczono kwadrat 10 (nieodpłatne zniesienie współwłasności i tytuły określone w art. 1a ustawy). W tej części, w zależności od tytułu nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych należy zaznaczyć odpowiednio jeden kwadrat lub właściwe kwadraty (analogicznie jak w zeznaniu podatkowym SD-3).

Część F. ŁĄCZNA CZYSTA WARTOŚĆ RZECZY LUB PRAW MAJĄTKOWYCH NABYTYCH PRZEZ PODATNIKA

W poz. 30. Łączna, czysta wartość, należy wykazać łączną, czystą wartość rzeczy lub praw majątkowych nabytych przez podatnika, tj. kwotę z poz. 96 zeznania podatkowego SD-3.

Łączna, czysta wartość, jest to wartość nabytych rzeczy i praw majątkowych przez podatnika, po potrąceniu długów i ciężarów, ustalona według stanu rzeczy i praw majątkowych w dniu nabycia i cen rynkowych z dnia powstania obowiązku podatkowego.

Część G. DANE DOTYCZĄCE PODATNIKA

G.1. DANE DOTYCZĄCE STOSUNKU OSOBISTEGO PODATNIKA DO OSOBY, OD KTÓREJ LUB PO KTÓREJ ZOSTAŁY NABYTE RZECZY LUB PRAWA MAJĄTKOWE

W poz. 31 należy określić stosunek pokrewieństwa (powinowactwa) podatnika do osoby, od której lub po której nabyte zostały rzeczy lub prawa majątkowe, lub jego brak, a zatem stosunek nabywcy do zbywcy, np. w przypadku dziedziczenia stosunek spadkobiercy do spadkodawcy, np. zstępny rodzeństwa (syn siostry). Grupę podatkową, do której należy nabywca określi organ podatkowy i wskaże w decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego.

Zaliczenie do grupy podatkowej następuje według osobistego stosunku nabywcy do osoby, od której lub po której zostały nabyte rzeczy i prawa majątkowe. Do poszczególnych grup podatkowych zalicza się:

- 1) **do grupy I** – małżonka, zstępnych (dzieci, wnuków, prawnuków), wstępnych (rodziców, dziadków, pradziadków), pasierba, zięcia, synową, rodzeństwo, ojczyma, macochę i teściów;

- 2) **do grupy II** – zstępnych rodzeństwa (np. dzieci siostry albo brata), rodzeństwo rodziców, zstępnych i małżonków pasierbów, małżonków rodzeństwa i rodzeństwo małżonków, małżonków rodzeństwa małżonków, małżonków innych zstępnych;
- 3) **do grupy III** – innych nabywców.

Za rodziców w rozumieniu ustawy uważa się również przysposabiających, a za zstępnych także przysposobionych i ich zstępnych.

W przypadku nabycia tytułem polecenia darczyńcy za zbywcę uznaje się darczyńcę.

W przypadku gdy darczyńca nakłada na obdarowanego tytułem polecenia obowiązek przeniesienia własności rzeczy lub przeniesienia (ustanowienia) praw na rzecz darczyńcy, za zbywcę uważa się obdarowanego.

W przypadku zapisu zwykłego, dalszego zapisu, polecenia testamentowego lub zachowku za zbywcę uważa się spadkodawcę.

G.2. RZECZY LUB PRAWA MAJĄTKOWE NABYTE OD TEJ SAMEJ OSOBY LUB PO TEJ SAMEJ OSOBE W OKRESIE 5 LAT POPRZEDZAJĄCYCH ROK, W KTÓRYM NASTĄPIŁO OSTATNIE NABYCIE

W tej części zeznania podatkowego nabywcy obowiązani są wymienić w tabeli rzeczy lub prawa majątkowe wcześniej nabyte w roku, w którym miało miejsce nabycie wykazane w części G.1. zeznania podatkowego SD-3 i 5 lat poprzedzających ten rok.

Przykład: Jeżeli spadkodawca zmarł w 2020 r., w tej części tabeli należy wymienić rzeczy lub prawa majątkowe nabyte od niego w roku 2020 przed śmiercią i w latach 2015-2019.

Zgodnie bowiem z art. 9 ust. 2 ustawy, jeżeli nabycie własności rzeczy i praw majątkowych od tej samej osoby następuje więcej niż jeden raz, do wartości rzeczy i praw majątkowych ostatnio nabytych dolicza się wartość rzeczy i praw majątkowych nabytych od tej osoby lub po tej samej osobie w okresie 5 lat poprzedzających rok, w którym nastąpiło ostatnie nabycie. Od podatku obliczonego od łącznej wartości nabytych rzeczy i praw majątkowych potrąca się podatek przypadający od opodatkowanych poprzednio nabytych rzeczy i praw majątkowych (podatek ustali organ podatkowy). Wynikająca z obliczenia nadwyżka podatku nie podlega ani zaliczeniu na poczet innych podatków, ani zwrotowi.

W tabeli należy wymienić zatem nabyte w powyższym okresie rzeczy lub prawa majątkowe według stanu w dniu nabycia, datę ich nabycia, miejsce ich położenia (adres), ich wartość rynkową w zł w dniu, w którym uprzednio powstał obowiązek podatkowy oraz kwotę podatku przypadającego z tytułu tego nabycia w zł. Następnie w poz. 32 wskazać sumę wartości rynkowej uprzednio nabytych rzeczy lub praw majątkowych oraz w poz. 33 sumę podatku od spadków i darowizn przypadającego z tytułu tego nabycia w zł.

Część H. UWAGI SKŁADAJĄCEGO INFORMACJE

W poz. 34. Uwagi, można wskazać informacje o spełnieniu warunków do skorzystania ze zwolnień i ulg podatkowych, np. zwolnienia dotyczącego nabycia własności gruntów stanowiących gospodarstwo rolne określonego w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy, ulgi mieszkaniowej na podstawie art. 16 ustawy oraz inne np. o adresie do korespondencji lub numerze telefonu.

Część I. PODPIS PODATNIKA WSKAZANEGO W CZĘŚCI B (PEŁNOMOCNIKA)

Ta część jest przeznaczona do podania daty (poz. 35), imienia nazwiska nabywcy (w przypadku, gdy nabywcą jest np. dziecko małoletnie, załącznik podpisuje rodzic lub opiekun prawny) albo pełnomocnika wskazanego w pełnomocnictwie do podpisywania deklaracji (poz. 36) oraz podpisania zeznania podatkowego przez podatnika albo pełnomocnika (poz. 37).